

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Geo strategic

جیو ستراتیجک

فرستنده: کبیر توخی

۲۲ اگست ۲۰۱۲

هنر جنگ (قوانین سان تزو)

"سان تزو" مؤلف کتاب هنر جنگیدن، نفوذی بیکران بر کتابهای باستانی چین، در زمینه ستراتیژی نظامی دارد. او همچنین یکی از پیشگامان واقع گرائی در نظریه روابط بین المللی است. نام سان تزو، عنوانی افتخار آمیزی است که «سان وو» نام حقیقی مؤلف را در بر گرفته است. کلمه «وو» رزمی یا نظامی معنی می دهد. (سان وو) نام متواضعانه (چانگ کینگ) می باشد. تنها منبع زنده در مورد زندگی او، زندگینامه ای است که در قرن دوم قبل از میلاد، توسط تاریخ نگاری به نام (سیماکیان) نگارش شده است. سیماکیان او را به عنوان ژنرالی در ایالات (وو) معرفی کرده است که شش قرن قبل از میلاد می زیسته است و بنابراین همدوره (کنفوسیوس) بوده است. به هر حال، نوع نگارش کتاب هنر جنگیدن بیان می کند که این کتاب بین سالهای ۴۰۰ تا ۳۲۰ قبل از میلاد نوشته شده است. (سان تزو) در تنها کتابش (هنر جنگیدن)، کلیدهای را برای دوره های که در آن زندگی می کرده است فراهم کرده است.

بعضی از محققان نتیجه گیری کرده اند که (سان تزو) یک شخصیت واقعی تاریخی نبوده و این کتاب توسط جمعی از متفکران چینی تحریر شده است. برای پشتیبانی این نظریه که سان تزو تنها یک تصویر تاریخی است یعنی کتاب "هنر جنگیدن" توسط تحلیل کنندگان نظامی معاصرش توسعه داده شده است و به تحریر در آمده است مدارک بیشتری وجود دارد. در مقدمه ای که (لیونل گیلز) بر ترجمه اش از این کتاب در سال ۱۹۱۰ به دست آورده است، گیلز تردید را گسترش داده است و تصویر تاریخی که سان تزو را در بر گرفته است گچی کننده تر کرده است. در سال ۱۹۷۲ بامبونی منقش در مقبره ای نزدیک (لین ئی) در (شاندون) کشف شد که با تأیید کردن قسمتی از متن که قبلاً شناخته شده بود کمک کرد و همچنین قسمتی تازه را به متن سابق اضافه کرد. قدمت این نسخه بین سالهای ۱۳۴ – ۱۱۸ قبل از میلاد برآورد شده است و بنابراین نظریه های قدیمی تر که قسمتی از متن کتاب، بعدها نوشته شده است را منسوخ می کند. همچنین (سان بین) که به (سان افلیچ) معروف است متنی به نام هنر جنگیدن نوشته است. در حالی که آن کتاب بیشتر درباره مسائل علمی جنگ افزارها است تا فن لشکر کشی، یک عنوان دقیقتر برای آن می تواند هنر جنگ افزار باشد. در انتها یک مترجم عنوان (آخرین هنر جنگیدن) را برای آن انتخاب کرد. به هر

حال، رابطه ای بین محتوا و سبک نگارش این دو کتاب وجود ندارد. کتاب "هنر جنگیدن" شامل سیزده بخش است که هر کدام مختص یکی از نمودهای جنگاوری است و به عنوان یک کار قاطع در تاکتیک و ستراتیژی جنگ، از آن تمجید شده است. این ۱۳ بخش عبارتند از:

۱. برنامه ریزی
۲. رهسپاری به سوی جنگ
۳. تدبیر برای حمله
۴. موضع گیری تکنیکی
۵. انرژی
۶. نقاط قوت و ضعف
۷. درگیری ارتشها
۸. انطباق پذیری
۹. جابه جایی سپاه
۱۰. موقعیت میدان
۱۱. عوارض زمین
۱۲. حمله با آتش
۱۳. استفاده از جاسوس

این کتاب تأثیر عظیم بر طراحی جنگی و فراتر از آن داشته است. اولین ترجمه آن به زبانهای اروپایی در سال ۱۷۸۲ توسط (ماریه آمیوت) به فرانسه انجام شد که بر ناپلئون، سناد مشترک المان و حتی عملیات طوفان صحرا تأثیر عمیقی گذاشته است. کسانی چون مائو، ژنرال مک آرتور و ژنرال جیاب مدعی هستند که از این کتاب الهام گرفته اند. قبل از پیدا کردن بامبو در سال ۱۹۷۲ بیشتر نسخه های کتاب هنر جنگیدن با حاشیه (سائوسائو) معرفی می شدند. سائوسائو بنیانگذار سلسله (سائو وی) است. در مقدمه، وی ذکر کرده است که حاشیه های قبلی بر نکات اصلی تمرکز نکرده اند. پس از اختراع چاپ، این کتاب با حاشیه سائوسائو به همراه ۶ کتاب دیگر به عنوان ۷ کتاب کلاسیک نظامی شناخته می شدند. بیش از ۳۰ حاشیه گوناگون بر این کتابها تا کنون نوشته شده اند. در بسیاری از کشورهای شرق دور، هنر جنگیدن قسمتی از سؤالات ورودی آموزشگاههای نظامی بوده است. ترجمه های گوناگون توسط بعضی مؤسسات اروپایی به کار گرفته می شدند. به عنوان مثال، المانها قبل از جنگ اول جهانی و تفنگداران دریایی امریکا آن را سفارش می کردند. گفته شده (تاکدا شینگن) (۱۵۲۱-۱۵۷۳ میلادی) در جاپان، به خاطر مطالعه هنر جنگیدن، اغلب در جنگها بدون تکیه بر تفنگ، مصون بوده است. بعضی می گویند که اگر او در اثر بیماری نمرده بود حتما شگون می شده است.

قوانین جنگ سان تزو:

- فروختن جنگ، بسیار آسان تر از خلق صلح است.
- مکر، اساس جنگاوری است.
- آنگاه که نزدیک هستید، طوری نشان دهید که به نظر رسد در دوردست هائید. وقتی دور هستید، نشان دهید که به نظر رسد نزدیک هستید.

- به ضعف و کوچکی تظاهر کن تا تکبر دشمن تقویت شود.
- فرماندهان دشمن را به خشم آورده و ایشان را گیج و سردرگم سازی.
- دشمن را تحت فشار قرار دهید و او را با جملات پیاپی تضعیف کنید.
- هنگامی که دشمن متحد است، بین افراد آنها تفرقه بیندازید.
- به محلی حمله کنید که آمادگی دفاع ندارد. زمانی به دشمن حمله کنید که توقع شما را ندارد و همیشه برق آسا بر دشمن بتازید.
- پیروزی در پی محاسبات متعدد، و شکست نتیجه محاسبات اندک است.
- جنگ های طولانی، نتیجه ای جز سرافکندگی در پی نخواهد داشت.
- یک عملیات موفق، بدون قوه ابتکار امکان پذیر است ولی بدون سرعتی خارق العاده محال می باشد.
- کسانی که اسلحه شان را به سرعت کنار نگذارند، خود، شکار اسلحه ها خواهند شد.
- آنچه که یک حکومت می خواهد، فقط زمین است.
- یک صد پیروزی در یک صد جنگ، اوج کاردانی یک فرمانده نیست. منتهای هنرمندی یک فرمانده، مطیع کردن دشمن بدون هرگونه جنگ است.
- پر اهمیت ترین بخش یک جنگ، حمله به "ستراتژی" دشمن است.
- برنامه های دشمن را در نطفه خفه کن.
- کسی که برای پیروزی فقط به زور شمشیر تکیه می کند، فرمانده لایقی نیست.
- جنگ، بازی خطرناکی است.
- پیروزی، بدون صبر میسر نمی شود.
- یک سپاه گیج و سردرگم، به نفع دشمن عمل می کند.
- در پایان به این نکته اشاره می کنم: اگر خود را و دشمن را به خوبی بشناسی، حتی در صد جنگ به مخاطره نخواهی افتاد.
- آنچه در دست من است می توانم انجام دهم، ولی آنچه در گرو عملکرد دشمن باشد، نامعلوم است.
- آنکس که فنون پیروزی را می داند، لزوماً پیروز میدان ها نیست.
- شکست ناپذیری، به چگونگی دفاع و شانس پیروزی، به ویژگی حمله بستگی دارد.
- به او حمله کن، آن زمان که انتظارش را ندارد؛ از نقاط قوت وی پرهیز کن و به نقاط ضعیف وی ضربه بزن و همچون آب که از بلندی پرهیز دارد و به مناطق پست شتاب می کند، کسی را یارای مقابله با تو نیست.
- اگر آب قادر است گاهی ضرباتی همچون سنگ وارد آورد، تنها به دلیل داشتن حرکت آبی و شتاب بالاست.
- اگر شاهین قادر است با یک حمله شکار خود را از هم متلاشی سازد، تنها به دلیل تنظیم مناسب زمان عملیات و رعادآسا بودن آن است.
- فرمانده مجرب به جای آن که پیروزی را از افراد تحت فرمان بخواهد، پیروزی را در دل موقعیت ها و فرصت ها می جوید.
- کسی که قادر است دشمن را وادار به انجام کارهای موردنظرش کند، این مهم را با واگذاری منافی به دشمن انجام می دهد.
- وقتی گربه ای جلوی سوراخ موش باشد، ده هزار موش جرأت بیرون آمدن نخواهند داشت.

- وقتی دشمن، خود را در همه جا قوی سازد، در همه جا ضعیف خواهد بود.
- موقعیت را بسنج، سپس حرکت را آغاز کن.
- دشمن را در کنج، محاصره نکنید؛ زیرا وقتی حس کند راه دیگری جز مردن ندارد، تا سر حد مرگ و با تمام قوا خواهد جنگید.
- وقتی راهی صحیح و کاملاً منطقی می بینی، عمل کن و منتظر دستورات نباش!
- آنکس که دارای دوراندیشی لازم نیست و دشمن را دقیقاً مورد ارزیابی قرار نمی دهد، قطعاً شکست خواهد خورد.
- وقتی جنگاوران قوی و افسران ضعیف باشند، سپاه نافرمان می گردد.
- دشمن را بشناس، خودت را بشناس، پیروزی تو هرگز در مخاطره نخواهد بود. میدان را بشناس، شرایط جوی را بشناس، در نتیجه، پیروزی نهائی و کامل از آن توست.
- سرعت، جوهره جنگ است!
- وقتی جنگاوران را در موقعیتی بدون راه گریز قرار می دهیم آنها شهادتی جاودانی از خود بروز می دهند.
- از مسؤولیت های فرمانده آن است که صبور، مرموز، منصف و خوددار باشد.
- از شر شک و تردید خلاص شوید.
- اگر زندگی در خطر نیست، خود را به ستیز میفکن.
- شهریاری که خشمگین باشد، قادر به تشکیل سپاه نیست و فرماندهی که ناراضی باشد، قادر به جنگیدن نیست.
- بعد از چندی، شهریار خشمگین ممکن است شاد شود و فرمانده ناراضی، راضی گردد. ولی سرزمینی که از دست رفت، دیگر به دست نمی آید و مرده به زندگی باز نخواهد گشت.
- سپاه بدون مأموران مخفی، دقیقاً مانند فردی بدون گوش و چشم می باشد.